

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIŠKE SVOJINE

RAZRED 19 (2)

IZDAN 1 APRILA 1938.

PATENTNI SPIS ŠT. 13936

Gradbeno podjetje Ing. Jos. Dėdek, Ljubljana, Jugoslavija.

Postopek in priprava za izdelavo reg v cestiščih in tlakih iz betona ali drugih strjujočih se mas.

Prijava z dne 24. juna 1937.

Velja od 1. novembra 1937.

Znano je, da je treba pri betonskih cestiščih in tlakih predvideti dilatacijske rege na primernih razdaljah. Izdelava teh dilatacijskih reg povzroča mnogokrat znatne težave. Predlagali so že razne postopke in priprave za izdelavo teh prečnih in podolžnih reg, vendar imajo vsi postopki svoje nedostatke.

Tako se vrežejo na primer pri nekaterih postopkih rege v betonsko cestišče, ki se že strjuje oziroma z nekaterimi specialnimi stroji tudi v že strijeni beton. Pri drugih postopkih se vložijo leseni ali kovinski vložki oziroma specialni profili v betonsko cestišče že pri izdelavi betona, ki se potem izvlečejo iz betona, ko je isti še svež oziroma čim se je isti nekoliko ali popolnoma strdil. Lepe rege dobimo s strojem, ki vreže rege v strijeni beton: ta postopek pa je neroden, ker je strijeni beton zelo trden in so postrebni tedaj zelo močni stroji ter je obraba rezilnega orodja zelo velika. Če se režejo rege v še nestrijeni beton, ali če se izvlečejo vložki pred strditvijo betona, se okrušijo robovi reg, kar povzroča na cestišču nepopravljive nedostatke. Če se pa naj dvigajo vložki po strditvi betona, so potrebni posebni ukrepi, da se vložki lepo dvigajo, ker se sprimejo z betonom. V ta namen so predlagali že votle profile, skozi katere se spusti vroča para. S segrevanjem se omehča bitumen, s katerim se je namazal vložek pred vgraditvijo v cestišče. S tem postopkom se dobijo lepe rege, vendar je postopek zelo drag in kompliciran.

Po predležem izumu se izoblikujejo

vložki na poseben način tako, da je možna njih enostavna namestitvev v betonskem cestišču kakor tudi njih enostavna odstranitev po strditvi betona. Po predlaganem postopku izdelane rege so lepe in ustrezajo v vsakem oziru.

Po postopku po izumu se uporabljajo posebno oblikovani železni vložki, ki sestojijo iz dveh delov, to je iz jezdeca, ki se nasadi na pokončno postavljeno desko, in iz klina, ki se vloži v jezdeca. Jezdec sam je sestavljen iz dveh pokončnih plošnatih želez, ki sta z vmesnim distančnim železom v obliki palice zvezani tako, da tvori jezdec približno črko H. Lahko pa je jezdec iz enega samega železa profila H. S spodnjima stenama se jezdec nasadi na primerno oblikovano stoječe postavljeno desko v spodnjem delu cestišča. Med gornji steni se vloži podolžni klin, ki ima v prerezu prednostno obliko črke T. Na nekaterih mestih je klin ojačen z rebri, ki so nekoliko koničasta. Klin se vloži v jezdeca in poševni robovi reber pri tem nekoliko razkrečijo gornji steni jezdeca na željeno širino rege. Klin ima na nekaterih mestih odprtine za dviganje, ki so nameščene v primernih razdaljah. S posebnimi kavli je možno dvigniti klin iz jezdeca. Tedaj se zopet nekoliko približujeta gornji steni jezdeca, ki se nato lahko dvigne iz cestišča na primer potom posebnih dvigalnih zakovic. Ker se gornja kraka jezdeca ne opira več močno na stene rege v betonskem cestišču, se jezdec izvleče iz betona prav lahko, ne da bi pri tem poškodoval robove rege.

Izum je ponazorjen na izvedbenem primeru, ki je narisano v priloženem načrtu, kjer pomeni: sl. 1 prerez skozi rego z vložnim vložkom, sestojecim iz jezdeca in klina, sl. 2 prerez jezdeca in klina, sl. 3 podolžni prerez jezdeca in klina.

V sl. 1 pomeni 1 gornjo betonsko plast, 2 pa spodnjo betonsko plast. Na mestu, kjer se naj napravi dilatacijska rege, se postavi pokončno deska 3, ki je zgoraj primerno oblikovana tako, da se lahko nasadi na njo jezdec A vložka. Jezdec sastoji iz dveh pokončnih ploščnatih želez 4, ki ju drži v primerni medsebojni razdalji distančna letva 5, ki je s pokončnima ploščnatima železoma 4 zvezana na primernem številu mest na primer z zakovicami 6. Klin B, ki se vloži med gornji steni 10 jezdeca A, sestoji iz železa 7 v obliki črke T, ki je na nekaterih mestih ojačeno z rebri 8, katerih robovi 9 so nekoliko nagnjeni (sl. 2) tako, da se rebra zožijo navzdol. Če se tedaj vloži klin B v jezdec A, razkreečijo konična rebra 8 gornji steni 10 jezdeca A, ki ju elastično razširi na željeno širino rege, kakor je to črtkano narisano v sl. 2.

Klin B ima po dolgem nekoliko odprtini 11 (sl. 3), kjer se potom primernih kavljev lahko dviga iz jezdeca A. Odprtine so izrezane v stojko T železa (sl. 3). Da se klin pri tem ne deformira, se ga eventuelno lahko ojači na dotičnih mestih na primer z zaplatami 12 ali z navarjenim ojačalnim šivom.

Za dviganje jezdeca A pa je isti opremljen pri danem izvedbenem primeru s posebnimi zakovicami 13 za dviganje, ki so nameščene prednostno čim nižje tako, da se pod zakovicami pri 14 ne oslabi preveč prerez distančne letve 5, niti se ne izreže oziroma oslabi pokončna stoika klina.

Pri izdelavi dilatacijskih reg se postopno takole: Vložek se adjustira predhodno tako, da se vloži med gornje stene jezdeca klin ter se obenem namaže vložek s Conco snovjo ali podobnim bitumenskim plastičnim izdelkom. Slednje je potrebno zaradi tega, da se olajša dviganje vložka ne da bi se natrgale ali poškodovale betonske stene rege, ter da se ustvari posredovalna plast z boli globoko penetracijo med betonom in zaliveno maso. Nato se položi vložek, to je jezdec A z vložnim klinom B na pokončno postavljeno desko 3, nakar se betonira cestišče. Možno pa je tudi, da se nasadijo na pokončne deske 1e jezdec sami ter se nato vložijo klini. Preden se strdi beton, se s primernimi plaznicami izoblikujejo zaokroženi robovi 15 cestišča ob regi, pri čemer služi utor 16 nad klinom B med obema gornjima deloma no-

tranjih sten jezdeca A kot vodilo tem plaznicam. Zato je koristno, da je klin nekoliko nižji kakor je notranja višina zgornjih sten jezdeca A. Ko se je beton po enem ali dveh dneh že popolnoma strdil, se dvigne najprej klin B, nakar se takoj zblížeta do paralelne lege gornja kraka jezdeca A, ki ju je prej pri vložitvi razkreečil klin B. Sedaj se lahko dvigne še jezdec A, ne da bi se poškodovale stene betonske rege. Ko je beton popolnoma osušen, se zalije betonska rege s primerno zalivno snovjo.

Velika prednost postopka po izumu obstoja v tem, da se dela vse v hladnem stanju ne da bi bilo potrebno segrevati vložke pred dviganjem. Zaradi tega odpadajo drage in komplicirane segrevalne priprave, katerim morajo biti prilagodeni tudi vložki sami. Dviganje vložka v hladnem stanju pa se omogoči z elastičnim razkreečenjem vložka pred betoniranjem in s popustitvijo razkreečenja pred dviganjem vložka.

Nadaljna prednost vložka po izumu je v tem, da so vztrajnostni momenti i jezdeca i klina zadostno veliki tako, da se ne deformirajo niti v prečni niti v navpični smeri, to je niti pri betoniranju niti pri dviganju. Tako zajamčijo tedaj popolnoma ravne rege tudi po večkratni uporabi.

Patentne zahteve:

1. Postopek za izdelavo podolžnih in prečnih reg v cestiščih in tlakih iz betona ali drugih strjujočih se mas s pomočjo vložkov, ki se pred izvršitvijo betonskega cestišča položijo in nato dvignejo, označen s tem, da se uporabljajo vložki, ki sestojijo iz dveh delov, to je iz jezdeca (A) v obliki črke H in klina (B), ki razkreeči gornje stene (10) jezdeca (A) ko se vloži, ter da se pri dviganju vložka najprej dviga klin (B) in nato šele jezdec (A), katerega gornje stene (10) so se tedaj zopet približale, pri čemer se vrši dviganje vložka v mrzlem stanju brez predhodnega segrevanja vložka.

2. Priprava k postopku po zahtevi 1, označena s tem, da ima klin (B) prerez po črki T, da ima na primernih mestih rebra (8) z nekoliko poševnimi stranicami (9) ter da ima odprtine za dviganje (11).

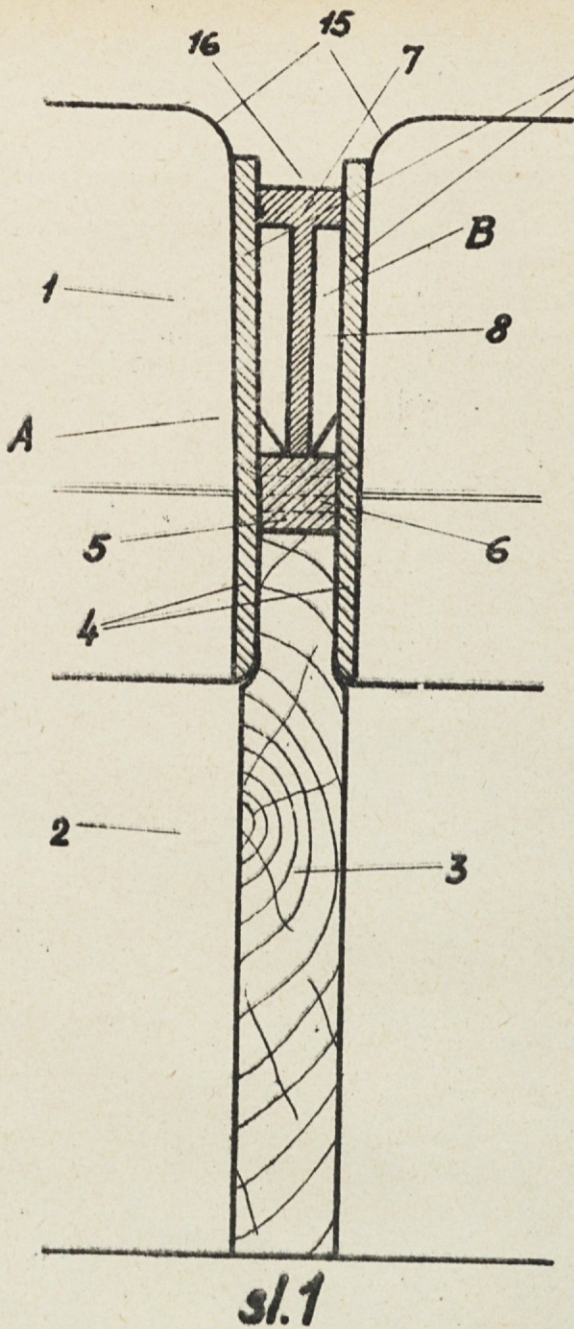
3. Priprava po zahtevi 2, označena s tem, da je klin (B) ojačen na primer z zaplatami (12) na mestih, kjer se dviga.

4. Priprava po zahtevah 2 in 3, označena s tem, da je jezdec (A) opremljen s

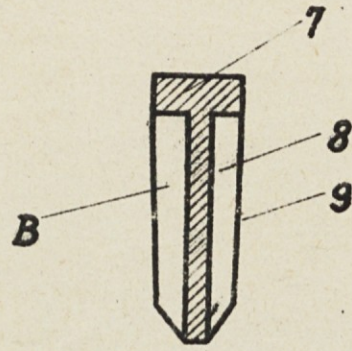
sredstvi za dviganje, na primer z zakovicami (13) ali pod.

5. Priprava po zahtevah 2 do 4, označena s tem, de je pri vloženem klinu (B)

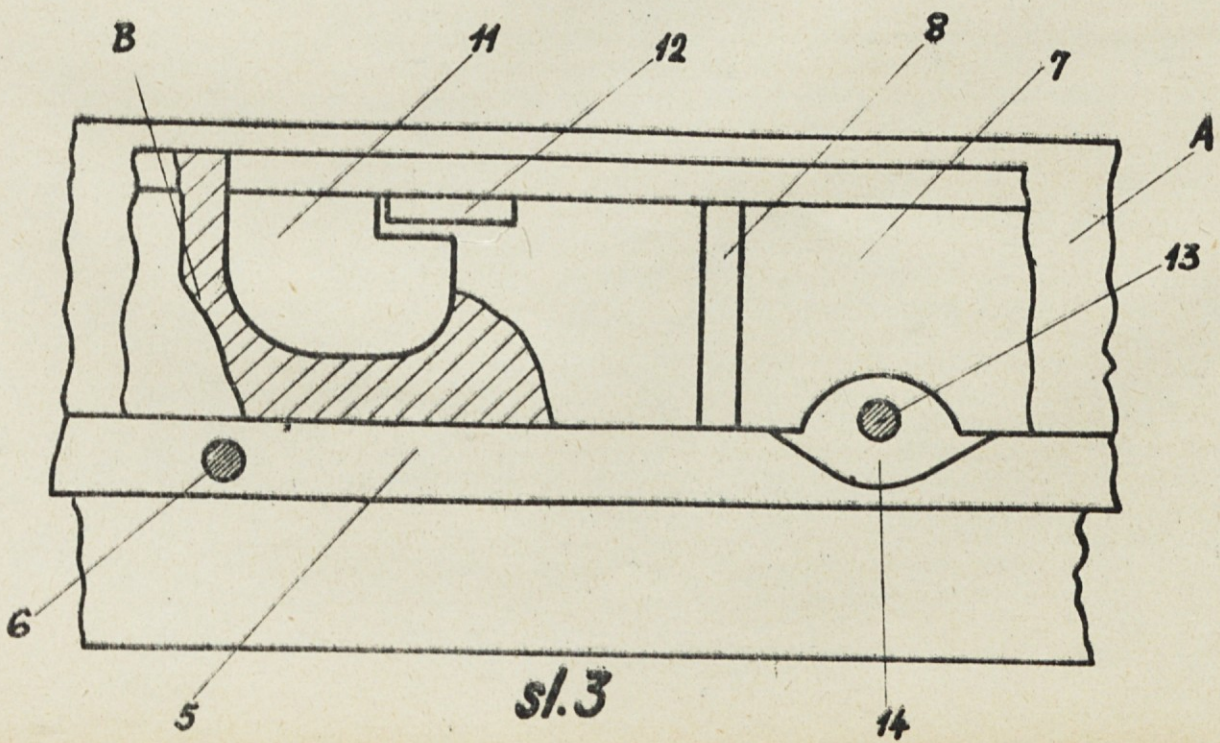
njegov zgornji rob nekoliko nižii od zgornjih robov sten jezdeca (A) tako, da se svori zgoraj utor (16), ki služi kot vodilo plaznicam.

sl.1

sl.2

sl.3

